

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2006-3-163 (Menfi tespit)
Karar Sayısı : 07-14/126-43
Karar Tarihi : 15.2.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Mustafa PARLAK
Üyeler : Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B.RAPORTÖRLER: Ali İhsan ÇAĞLAYAN, Ali Fuat KOÇ

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: Pioneer Tohumculuk A.Ş. Temsilcisi:Av. Eda Berat DENİZ
Nispetiye Cad. Petrol Sitesi 8. Blok K:1 D:4 Levent İstanbul

20 **D. TARAFLAR** : Pioneer Tohumculuk A.Ş.
Büyükdere Cad. No:122 Özsezen İş Merkezi A Blok K:2
Şişli İstanbul

Lüleburgaz Ziraat Odası
Kocasinan Mah. Acı Çeşme Sok. No:15 Lüleburgaz Kırklareli

E. DOSYA KONUSU: Pioneer Tohumculuk A.Ş.(Pioneer)'nin bir bayisi ile imzaladığı ve diğer bayileri ile de imzalamayı planladığı "Tohum Bayiliği Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 29.12.2006 tarih ve 8970 sayı ile giren ve en son 30.1.2007 tarih ve 772 sayı ile eksikleri tamamlanan başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde yapılan inceleme sonucu düzenlenen 7.2.2007 tarih ve 2006-3-163./Öİ-07-AİÇ sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu, 9.2.2007 tarih ve REK.0.07.00.00-130/192 sayılı, 10.7.2006 tarih ve, REK.0.07.00.00-130/124 sayılı Başkanlık Önergeleri ile 07-14 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da; isteğe bağlı olarak bildirilen "Tohum Bayiliği Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilebileceği ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

50 "Tohum Bayiliği Sözleşmesi"nin konusunu Mısır, Ayçiçeği ve Yonca tohumlarının yeniden satışı oluşturmaktadır. Pioneer 17 çeşit mısır tohumunun ve 4 çeşit ayçiçeği tohumunun ticaretini yapmaktadır. Pioneer bildirim formunda, mısır tohumu

çeşitlerinin yem sanayi, mısır cipsi, şeker üretimi ve yemeklik için kullanılabileceğini, ancak bu çeşitlerin kullanım yerlerinin ekim alanına bağlı olduğunu belirtmektedir. Her ne kadar sözleşmede yer verilse de yonca tohumu alanında Pioneer'ın herhangi bir faaliyeti bulunmadığından, değerlendirmeye tabi tutulmasına gerek görülmemiştir.

Dosya konusu sözleşme ve tarafların faaliyet alanları dikkate alınarak ilgili pazar; *mısır tohumu ve ayçiçeği tohumu* pazarları olarak tanımlanmıştır.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

60

Bildirim konusu sözleşmenin tüm ülke genelindeki bayiler ile imzalanabileceği ve Türkiye sınırları içerisinde rekabet koşullarının farklılaşmasına neden olacak bir unsurun bulunmaması dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*" olarak belirlenmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. Anlaşmanın Konusu ve Niteliği

70

2.7.2005 tarih ve 5388 sayılı Kanun ile 4054 sayılı Kanun'un bildirim yükümlülüğüne ilişkin maddelerinde değişiklik yapılarak Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının Kurul'a bildirilmesi zorunluluğu kaldırılmıştır. Bu düzenlemeye paralel olarak, 2006/2 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ile, 1997/2 sayılı "Anlaşmaların, Uyumlu Eylemler ve Teşebbüs Birliği Kararlarının Kanununun 10 uncu Maddesine Göre Bildiriminin Usul ve Esasları Hakkında Rekabet Kurulu Tebliği" ve ekindeki Form-1 de yürürlükten kaldırılmıştır. Bildirim yükümlülüğü kaldırılmasına rağmen, isteğe bağlı olarak yapılacak bildirimler için "Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Teşebbüs Birliği Kararlarının İsteğe Bağlı Bildirimine İlişkin Kılavuz" yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve bu nevi bildirimler için Kılavuz'un ekinde yer alan Bildirim Formu'nun kullanılması esası öngörülmüştür.

80

Bildirime konu olan Sözleşme, Pioneer Tohumculuk A.Ş ve Lüleburgaz Ziraat Odası (Bayi) arasında 1.1.2007 tarihinden itibaren 1 yıl geçerli olmak üzere imzalanmış olup, taraflarca sona erdirmeye isteği yenileme tarihinden 15 gün önce yazılı olarak bildirilmediği takdirde kendiliğinden yenilenmektedir.

Sözleşmenin konusu, Pioneer marka ticari Ayçiçeği, Mısır ve Yonca tohumlarının Bayi aracılığıyla yeniden satışının yapılmasıdır. Söz konusu Sözleşme çerçevesinde Pioneer'ın ve Bayi'nin karşılıklı sorumlulukları ve satış şartları belirlenmektedir.

90

H.2.2. Hukuki Değerlendirme

Sözleşme ile Bayi'ye herhangi bir münhasır bölge tahsis edilmemekle birlikte sözleşmenin "Sorumluluk Alanı" başlıklı 3. maddesinde Bayi'nin birinci derece sorumlu olduğu bölge belirlenmektedir. Bayi'nin birinci derece sorumlu olduğu bölge belirlenmekle beraber Bayi'nin bölge dışına yapacağı aktif ve pasif satışlara herhangi bir kısıtlama getirilmemektedir. Birinci derece sorumlu olduğu bölge belirlenerek, Bayi'nin söz konusu bölgeye yoğunlaşmasının ve bu bölgedeki müşterilere daha iyi hizmet sunmasının sağlanmasının amaçlandığı görülmektedir. Dolayısıyla sözleşme

100 ile, Bayi'nin birinci derece sorumlu olduğu bölgenin belirlenmesi rekabeti sınırlayıcı bir nitelik taşımamaktadır.

110 Sözleşmenin 5. maddesinde; Pioneer tarafından daha önce bildirilmesi halinde Bayi'nin belirli dönem ve belirli miktar alımlarında tüm nakliye ve sigorta masraflarının Pioneer tarafından ödeneceği, diğer durumlarda tüm nakliye ve sigorta masraflarının Bayi'ye ait olduğu belirtilmektedir. Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, Pioneer'ın şu ana kadar bu hükmü uygulamadığı ve bundan sonraki dönemlerde Pioneer'ın bu hükmü uygulayıp uygulamayacağı, hangi dönemler ve ne kadar miktarlar için uygulayacağı belli olmadığı anlaşılmıştır. Şu anda uygulanmayan söz konusu hükmün uygulanması halinde, Bayi'nin mal alımlarını düzenleyerek dağıtım sisteminin etkinliğine katkıda bulunacağı, Bayi'nin satış hacmini artırmaya yönelik çabalarını artırıcı rol oynayabileceği ve Pioneer ile Bayi arasındaki ilişkinin bir gereği olduğu söylenebilir. Bu noktada dosya konusu sözleşmede, Bayi'ye yönelik herhangi bir rekabet etmeme yükümlülüğünün getirilmediğini belirtmekte fayda bulunmaktadır. Ayrıca bazı bayiler ile raportörlerce yapılan görüşmeler neticesinde, rekabet etmeme yükümlülüğü etkisi doğurabilecek olan doğrudan veya dolaylı herhangi bir uygulamanın söz konusu olmadığı ve genelde bayilerin birden fazla sayıda markanın tohumlarının yeniden satışını gerçekleştirdikleri anlaşılmıştır. Bu çerçevede, pazarda çok sayıda firmanın faaliyet gösterdiği ve pazarın rekabetçi yapısı dikkate alındığında söz konusu hükmün pazarda rekabeti kısıtlayıcı bir etkiye neden olmayacağı kanaatine varılmıştır.

120 Sözleşmenin "Perakende Fiyatı ve Tohum İadeleri" başlıklı 8. maddesinde, Pioneer'ın Bayi'nin satış fiyatına müdahalede bulunmayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu durumun gerek bayiler ve Pioneer arasındaki dikey ilişki, gerekse bayilerin kendi arasındaki yatay ilişki göz önünde bulundurulduğunda piyasadaki rekabet açısından olumlu bir unsur olduğu görülmektedir. Ayrıca sözleşmenin 13. maddesinde yer verilen "Alt Bayi" atama şartları, rekabeti kısıtlayıcı nitelikte hükümler içermemektedir.

130 Sözleşmenin 14. maddesinde yer alan bilgi verme yükümlülüğü ve 4. maddesindeki satış tahminleri verilmesine ilişkin yükümlülüklerin ise sağlayıcı ve bayi arasındaki ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunacağı, sağlayıcıya sağlıklı ve planlı bir dağıtım ağı oluşturma imkanı sağlayacağı ve bayinin satış çabalarını artıracacağı kanaatine varılmıştır. Bu doğrultuda sözleşme çerçevesinde yer alan rekabeti kısıtlayıcı bir hükmün uygulanmasını kolaylaştırıcı işlev görme ihtimallerinin bulunmaması hususu da dikkate alınarak, söz konusu yükümlülüklerin makul olduğu ve rekabeti kısıtlayıcı olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

140 Dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde yapılan incelemede, Pioneer Tohumculuk A.Ş. ve Bayi'si arasında akdedilen "Tohum Bayiliği Sözleşmesi"nde 4054 sayılı Kanun'a aykırı herhangi bir rekabet sınırlamasına rastlanılmamıştır.

150 **I. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu "Tohum Bayiliği Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.